

UDK 264.01: 22.08

Izlaganje na znanstvenom skupu

Primljeno: 10/2003.

BIBLIJSKO-KRŠĆANSKO POIMANJE LITURGIJE KROZ POVIJEST

Zvonko PAŽIN, Đakovo

Sažetak

Članak želi razložiti što je to liturgija i kako se ona razumijevala u Svetom pismu i u ranoj kršćanskoj predaji. Liturgija, naravno, nije, kako bi se nekom nevještom oku učinilo, puki obred obavljen prema točno određenim pravilima po točno određenim službenicima. Teologija kršćanskog bogoslužja – polazeći od svetopisamkog nauka i prve kršćanske tradicije – naglašava da se pravo bogoslužje sastoji od vršenja volje Božje. Uzaludno bi bilo prinositi Bogu čisto izvanjske žrtve, ako čovjek u isto vrijeme nastojao poštovati Boga i blišnjega. Tako sam Krist navodi primjer kako je potrebno prvo se izmiriti sa svojim bratom, a tek onda prinijeti dar u hramu. Na žalost, tijekom povijesti liturgija je postala dobrim dijelom izvanjska, tj. nije bila duhovna, jer se u velikoj mjeri sastojala od strogih odredaba, zabrinuta za vlastitu “valjanost”. Drugi vatikanski sabor vratio se na izvore govoreći da liturgija pripada čitavom tijelu Crkve, te da čovjek svetošću vlastitog života postaje dionikom Kristova svećeništva.

Ključne riječi: *duhovno bogoslužje, duhovna žrtva, povijest liturgije, Drugi vatikanski sabor.*

Uvod

Ne samo da poneki stariji svećenici u šali kažu da je zadatak liturgičara da tumači koliko svijeća treba biti na oltaru, nego se i danas događa da se vode žučne rasprave oko nekih manje važnih, reklo bi se rubricističkih pitanja. Tako se u jednoj župi u Njemačkoj vodila oštra rasprava treba li cvijeće biti na oltaru ili ispred oltara. Jednako tako nekima izgleda silno važno pitanje kada za vrijeme euharistijskog slavlja valja ustati, a kada ostati sjediti. Sve ovo može biti važno, jer se bogoslužje i treba odvijati skladno i s ukusom, pa ako hoćemo i u skladu s propisima, tj. u skladu s onim famoznim “rubrikama”. Međutim, temeljno je pitanje i bitna potreba da razlikujemo bitno od nebitnoga i – još više – da razumijemo same temelje liturgije i pojedinog liturgijskog čina, da bismo onda